

Notat

Grundnotat til Folketingets Europaudvalg

**Kommissionens meddelelse "Bridging the Broadband Gap"
- KOM(2006) 129**

VTUT 173/06

11. maj 2006

1. Resumé

Kommissionen har den 20. marts 2006 godkendt sin meddelelse om "Bridging the Broadband Gap". Meddelelsen omhandler bredbånd i yderområder og mere konkret, hvilke initiativer Kommissionen mener, der kan tages for at etablere flere og bedre bredbåndstjenester i yderområder, så den digitale kløft mellem områder, hvor der er adgang til bredbånd, og områder, hvor der ikke er adgang, bliver mindre. I meddelelsen redegøres der for, hvilke initiativer, der allerede er taget, og hvilke der kan sættes i værk.

IT- og Telestyrelsen

Telestrategisk kontor

Sagsbehandler

Morten Kristiansen

2. Baggrund

Baggrunden for EU-Kommissionens meddelelse er en rapport fra Digital Divide Forum. Rapporten har været i offentlig høring i efteråret 2005. Rapporten fra Digital Divide Forum¹ er en opfølgning på en anbefaling i Hvidbog om Rummet², hvorefter et forum vedrørende den digitale kløft skulle etableres inden for rammerne af eEurope 2005-handlingsplanen. Et referat af den åbne konsultation er bilagt meddelelsen fra Kommissionen.

Sagsnr. 56711

Dok-id 445296

Emnet – en geografisk digital kløft – er desuden adresseret af Kommissionen en række gange, bl.a. i forbindelse med eEurope 2005-handlingsplanen, der fokuserede på den rolle strukturfondene kan spille i relation til at sikre bredbånd til yderområder. På den baggrund udformede Kommissionen i 2003³ retningslinjer for brug af strukturfondsmidler på området for elektronisk kommunikation.

¹ http://europa.eu.int/information_society/eeurope/i2010/digital_divide/index_en.htm

Brussels, 15.07.2005 "DIGITAL DIVIDE FORUM REPORT: BROADBAND ACCESS AND PUBLIC SUPPORT IN UNDER-SERVED AREAS"

² White Paper - Space: A new European frontier for an expanding Union. An Action Plan for implementing the European Space policy, COM(2003) 673.

³ Guidelines on Criteria and Modalities of Implementation of Structural Funds in Support of Electronic Communications -

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docoffic/working/sf2000_en.htm

Meddelelsen behandler et vigtigt punkt i i2010-initiativet – et Europæisk initiativ for vækst og beskæftigelse⁴.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmål om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmål om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Kommissionen har den 20. marts 2006 godkendt sin meddelelse om ”Bridging the Broadband Gap”.

Meddelelsen fokuserer på kløften mellem områder, der har adgang til bredbånd, og områder, der ikke har.

Formålet med meddelelsen er at gøre regeringer og institutioner på alle niveauer opmærksomme på alvoren af den digitale kløft.

Kommissionen påpeger bl.a., at bredbånd åbner for store muligheder for at realisere informationssamfundet. Manglende adgang hertil i visse områder – også kaldet den digitale kløft – bør adresseres hurtigt.

Den præcise betydning af bredbånd er svær at måle, men det er dog klart, at muligheden for at kommunikere ved høj hastighed er nøglen til udvikling af nye tjenesteydelser. Bredbånd stimulerer nye anvendelser og tjenester. Den økonomiske vækst stimuleres gennem skabelsen af nye tjenesteydelser og åbner for nye investeringer og job-muligheder.

Ifølge meddelelsen er muligheden for bredbåndstjenester et kritisk element for lokale myndigheder bl.a. som led i at tiltrække virksomheder, skabe muligheder for fjernarbejdspladser, sikre sundhedsydelser, forbedret undervisning og digitale forvaltningsydelser.

Bredbånd er en samlebetegnelse for en række forskellige tjenester, der kan levere højhastighedsadgang til internettet. Højhastighedsadgangen kan f.eks. leveres gennem kobberledninger, coaxialkabler, fiber, satellit, el-ledninger samt trådløst.

Det er generelt dyrere at levere bredbånd til yderområder på grund af den lavere befolkningstæthed, hvilket giver anledning til den digitale kløft. Omvendt går den teknologiske udvikling i retning af at kunne levere bredbånd til yderområder til lavere omkostninger.

⁴ "i2010 – A European Information Society for growth and employment" - http://europa.eu.int/information_society/eeurope/i2010/i2010/index_en.htm

På EU15-niveau er der en tilnærmelsesvis dækning på 85 % af befolkningerne. På EU15-plan er der kun 8 %, der abonnerer på en bredbåndstjeneste i yderområder, når de er tilgængelige, sammenlignet med 18 % i byområderne.

Desuden nævnes det i meddelelsen, at hastighederne i udkantsområderne på bredbåndsforbindelserne er lavere end i byområder.

Den lavere udbredelse i yderområder vil blive undersøgt af Kommissionen i forbindelse med de årlige fremdriftsrapporter vedrørende i2010-initiativet.

Som nævnt går den teknologiske udvikling imod bedre dækning og kapacitet også i yderområder.

Ifølge meddelelsen er fremkomsten af nye trådløse platforme, der er særligt egnet til yderområder, en interessant ny udvikling. For at udnytte teknologierne optimalt i yderområderne er det nødvendigt, at det relevante frekvensspektrum er afsat til formålet.

IT- og Telestyrelsen
Side 3

Desuden kan der realiseres besparelser i anlægsomkostningerne ved de synergieffekter, der er ved at anlægge bredbånd sammen med forsyningstjenester som energi, vand og transport-infrastrukturer.

Den optimale blanding af bredbåndsteknologier afhænger af karakteristika for hver enkelt geografiske område. Det betyder, at der ikke er en bestemt teknologi, der er bedst at anvende generelt i yderområder. Valget skal foretages på lokalt niveau i hver enkelt tilfælde. Valg af optimal teknologi kan således ikke fastlægges fra centralt hold.

I forbindelse med regeringsinitiativer til at forbedre bredbåndsdækningen i yderområder er det vigtigt at balancere fordele med de indbyggede risici. Af risici kan særligt nævnes, at ved at fokusere på navnlig én teknologi kan den teknologiske udvikling hæmmes, ligesom der generelt er en fare for at ødelægge konkurrencen og fjerne kommercielle incitamenters til at investere i bredbåndsdækning via alternative teknologier.

Lokale myndigheder er egnede til at foretage valg mellem teknologier. De kan organisere udviklingen af lokale tjenesteydelser eller lancere pilotprojekter i forbindelse med nye teknologier. Samtidig kan lokale myndigheder spille en rolle i udrulningen af fremtidssikker højkapacitets-infrastruktur, der er åben for konkurrence mellem tjenesteudbydere på ikke-diskriminerende vilkår.

En række politiske instrumenter er til rådighed på EU-niveau:

- Forbedring af konkurrencen er den bedste måde at stimulere markedet på. Fuld implementering af teledirektivpakken for elektronisk kommunikation er derfor vigtig.
- Offentlig støtte ofte i form af offentlig/private partnerskaber kan ydes i områder med dårlig bredbåndsdækning. Al økonomisk støtte skal ske med respekt for konkurrenceregler og være i overensstemmelse med sikring af princippet om teknologineutralitet.

- Statsstøtte og konkurrencepolitik: Denne form for offentlig intervention, kan forstyrre markedet, hvorfor regler om statsstøtte skal iagttages. Kommissionen vil udarbejde en vejledning om statsstøtte til bredbåndsprojekter.
- EU-støtte: Støtte fra strukturfonde er mulig, hvor markedet ikke slår til. Støtte fra Landdistriktsfonden⁵ er mulig i forbindelse med det nationale program for udvikling af landdistrikterne. Kommissionen vil arrangere en konference i starten af 2007.
- EU-Kommissionen vil etablere et website med best-practice eksempler på området.
- Medlemsstaterne bør sikre udvikling af offentlige online-tjenster bl.a. med henblik på at stimulere efterspørgslen efter yderligere bredbåndsinfrastruktur.

I meddelelsen konkluderes det på baggrund af ovenstående, at EU må styrke sin indsats for bredbåndsudvikling, særligt i yderområderne. Kommissionen opfordrer landene i EU til at blive mere aktive til at udnytte de instrumenter og teknologier, der er til rådighed. Medlemsstaterne inviteres herudover til at opdatere deres bredbåndsstrategier. Kommissionen vil organisere diskussioner om strategierne i i2010 High Level Group.

IT- og Telestyrelsen
Side 4

Hertil kommer, at Kommissionen fortsat vil have fokus på den digitale kløft i forhold til sit arbejde med i2010 og i forhold til bredbåndsudviklingen i de nye medlemsstater.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne og erhvervslivet

Meddelelsen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

Desuden forventes meddelelsen ikke i sig selv at medføre nævneværdige administrative konsekvenser for erhvervslivet.

9. Høring

Notatet har været i skriftlig høring i EU-specialudvalget for it- og Telekommunikation med høringsfrist den 3. maj 2006.

⁵ Landdistriktsfonden administreres af Fødevarerministeriet og er rettet mod at give muligheder for støtte til udviklingen af basale servicefaciliteter for erhvervslivet og befolkningen i landdistrikterne. EU finansierer halvdelen af støtten til godkendte projekter.

10. Regeringens foreløbige holdning

Ifølge regeringens bredbåndsstrategi fra 2001 skal udbygningen af den digitale infrastruktur ske i regi af det private marked med den offentlige sektor som lokomotiv. Hensynet er, at offentlig støtte kan virke konkurrenceforvridende på markedet til skade for bredbåndsudviklingen.

I 2005 har Videnskabsministeriet arbejdet med en opdatering af Danmarks bredbåndsstrategi. Arbejdet har vist, at der fortsat er opbakning til hovedprincipperne i strategien fra 2001, hvorfor der ikke umiddelbart synes grundlag for at revidere denne.

Derimod er der konkrete fokusområder i den danske bredbåndsstrategi, der løbende bliver fulgt op på.

Fra dansk side vil man naturligvis se på de forslag, der ligger i meddelelsen med henblik på opfølgning af den danske bredbåndsstrategi.

Hertil kommer, at meddelelsen indeholder en række forslag til intervention, som f.eks. offentlige-private partnerskaber, det efter dansk holdning kan være relevant at overveje at etablere.

Det danske mål 2-program⁶ 2000-2006 indeholder mulighed for støtte til bredbåndsprojekter i mål 2-områderne, hvis der mangler kommercielle incitamentter til udrulning af bredbånd.

For strukturfondsperioden 2007-2013 rummer særforordningen for Regionalfonden mulighed for tilskud til digital infrastruktur. Det ligger ikke fast, om denne mulighed vil blive udnyttet fremover, da de nye programmer er under udarbejdelse, og der blandt andet udestår høring af regionale vækstfora og specialudvalg.

Endelig skal det bemærkes, at over 98 % af befolkningen i Danmark har adgang til bredbånd, samt at dette tal fortsat stiger.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er på nuværende tidspunkt ikke kendskab til andre landes offentlig kendte holdninger til Kommissionens meddelelse.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

⁶ Mål 2-programmet administreres i regi af Økonomi- og Erhvervsministeriet, og er et støtteprogram, der skal styrke erhvervsudvikling og omstilling i svagt stillede områder gennem tilskud til private og offentlige projekter. Programmet medfinansieres af EU.